

DOI : 10.33274/2079-4835-2021-22-2-49-57

UDC 81'25:81'367.335.2

Ostapenko S. A.,
PhD in Pedagogical sciences,
Associate Professor

Mykhailo Tuhan-Baranovskyi Donetsk National
University of Economics and Trade,
Kryvyi Rih, Ukraine,
e-mail: ostapenko@donnuet.edu.ua
ORCID: 0000-0002-3915-4854
e-mail: vorobiova_lv@donnuet.edu.ua
ORCID: 0000-0002-1001-1016

Vorobiova L. V.,
Assistant Professor

ADEQUACY OF TRANSLATION OF COMPLEX SENTENCES OF «THE OLD MAN AND THE SEA» BY E. HEMINGWAY INTO UKRAINIAN

Остапенко С. А.,
канд. пед. наук,
доцент

Донецький національний університет економіки і
торгівлі імені Михайла Туган-Барановського,
м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: ostapenko@donnuet.edu.ua
ORCID: 0000-0002-3915-4854
e-mail: vorobiova_lv@donnuet.edu.ua
ORCID: 0000-0002-1001-1016

Воробйова Л. В.,
асистент

АДЕКВАТНІСТЬ ПЕРЕКЛАДУ СКЛАДНОПДРЯДНИХ РЕЧЕНЬ РОМАНУ Е. ХЕМІНГВЕЯ «СТАРІЙ І МОРЕ» УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

***Objective.** The objective of the study is to identify and analyze ways of translating complex sentences, the difficulties that arise in the process of their translation, as well as the use of grammatical transformations as a method of adequate reproduction of sentence structure in translation.*

***Methods.** The main scientific results are obtained applying a set of general scientific and special methods of research, namely: analysis and generalization of scientific literature on the problems of complex sentences and ways of their translation; theoretical generalization, analysis and synthesis; holistic and integral approaches to the study of linguistic phenomena; comparative, descriptive and analytical methods.*

***Results.** The article defines the notion of complex sentences, their types and principles of classification. The author points out the main ways of English complex sentences translation into Ukrainian, describes difficulties which can occur during the process of translation, and grammatical transformations applying for the adequacy of complex sentences translation from one language into another. The greater part of the article deals with the analysis of complex sentences from “The Old Man and The Sea” translation made by V. Mytrofanov.*

Having analyzed the translation of the novel “The Old Man and The Sea” made by V. Mytrofanov, we can conclude that in general the author in the translation process in almost all cases leaves the grammatical structure of the sentence unchanged, applying different ways of translating subordinate clauses depending on their type and method of coordination with the principle clause, using grammatical transformations of replacement, compensation, partitioning. The authors study cases where the translator deviates from the basic principles and methods of rendering complex sentences in Ukrainian, but this does not violate the context and style of the story.

***Key words:** adequacy, comparative analysis, complex sentence, transformation, way of translation.*

Problem statement. Among the many complex issues studied by modern linguistics, the problems of translation occupy an important place. As we know, the translation process is not a simple replacement of units of one language with units of another language. On the contrary, it is a complex process that involves a number of operations. In translation theory, there are different approaches to translating complex sentences. L. Barkhudarov, V. Gak, T. Kazakova, V. Karaban, V. Koptilov, V. Komissarov, L. Latyshev, T. Levytska, Z. Lvovska, R. Minyar-Beloruhev, Ya. Retsker, O. Schweizer and others studied ways of complex sentences translating at different times. The relevance of the study is that, firstly, today there is no single system of translation of subordinate clauses, moreover, there are different opinions about what translation techniques we should apply to them; secondly, there is an inseparable connection between the study of a compound sentence as a unit of syntax and the ways of their translation, and, consequently, the study of complex sentences makes it possible to form skills and abilities to translate them correctly and adequately and apply one or another method of translation.

The objective of the study is to identify and analyze ways of translating complex sentences, the difficulties that arise in the process of their translation, as well as the use of grammatical transformations as a method of adequate reproduction of sentence structure in translation.

The object of the study is the complex sentences of Ernest Hemingway's novel «The Old Man and the Sea».

The subject of the research is the use of complex sentences translation methods and grammatical transformations in the process of their translation on the examples of the novel «The Old Man and the Sea» by Ernest Hemingway.

The outline of the main research material. From the middle of the 18th century and by the end of the 20s of the 19th century the doctrine of complex sentences was being formed as an independent branch of syntactic science. Depending on the general theoretical regulations of different grammar schools and individual linguists, complex sentences were understood differently and, as a result, were classified differently, taking into account their structure and semantics. In syntactic science there are three principles of complex sentences classification: 1) logical-grammatical; 2) formal-grammatical; 3) structural-grammatical.

According to the logical-grammatical principle, complex sentences are divided into subject, predicative, object, attributive and adverbial subordinate clauses.

According to the formal-grammatical principle, there are three types of complex sentences: 1) complex sentences with conjunctions; 2) complex sentences with connectives; 3) asyndeton complex sentences.

In the second half of the 20th century, a structural-semantic classification was introduced, which takes into account: a) what the subordinate clause depends on; b) by means of which formal and grammatical means it joins the principle clause; c) what semantic relations are established between the predicative clauses of a complex sentence.

In modern linguistics, a *complex sentence* is defined as a sentence that includes a principle clause and one or more subordinate clauses, which define a particular member of the principle cause.

The subordinate clause in a complex sentence plays the role of different members of the sentence: subject, predicate, object, attribute, adverbial modifier and are divided into: Subject Clauses; Predicative Clauses; Object Clauses; Attributive Clauses; Adverbial Clauses. They can join the main sentence both with the help of Conjunctions and Connective Words (Conjunctive or Relative Pronouns or Adverbs), and without them (asyndetically) [1].

There are different ways of translating English complex sentences into Ukrainian: by complex sentences; by a simple sentence where the English subordinate cause is transformed

into a phrase; by subordinate clauses joint asyndetically. The most in-depth analysis of this issue was made by V. Karaban, who identified different ways of rendering English complex sentences in Ukrainian depending on the conjunction by which the subordinate clause is introduced, its type and function [2].

But the translation process involves a number of difficulties that the translator must overcome. The most difficult for analysis are the sentences in which [8, p. 159]:

1. The subject is expressed by a subordinate clause (subordinate subject).

If the linking word *what* in the subordinate clause performs the function of a subject or an object, then when translating such sentences it is necessary to reorganize the structure of the whole sentence. Emphasis, which in English sentences is formed due to their syntactic structure, is rendered in Ukrainian by syntactic or lexical means:

«*What these countries need most to solve their serious economic problems is peace. Мир — ось що необхідно цим країнам понад усе, щоб вирішити свої серйозні економічні проблеми. (Цим країнам понад усе потрібен мир, щоб вирішити свої серйозні економічні проблеми.)*» [8, p. 159].

If in the subjunctive sentence *what* acts as a subject, then in Ukrainian such a sentence is usually translated by an indefinite-personal sentence beginning with the words *потрібно, слід, необхідно*:

«*What is required is a ban on testing of all nuclear weapons. — Необхідно заборонити випробування усіх видів ядерної зброї*» [8, p. 160].

2. The predicative member is expressed by a subordinate sentence (subordinate predicative sentence).

In Ukrainian, such sentences are translated by subordinate clauses with corresponding conjunctions and connectives. When translating, the correlative participle «*те*», which is placed before the conjunction, is often used in the appropriate case:

«*What is new is that... — Новим є те, що...*» [8, p. 160].

If the subordinate predicative sentence is joined by the conjunction *whether*, then in Ukrainian it is rendered by the asyndeton subordinate clause, which begins with a verb with the particle «*чи*»:

«*The question is whether the NATO members, especially America, are prepared to accept such state of affairs. — Питання полягає в тому, чи готові члени НАТО, особливо Америка, погодитись із сучасним станом речей*» [8, p. 159].

3. Asyndeton of subordinate clauses.

With this type of connection, the subject of the subordinate clause is placed after the predicate of the main sentence. In Ukrainian, such sentences are translated by subordinate clauses with the conjunction *що*, and attributive subordinate clauses — by sentences with connecting pronouns *який, яка*:

«*I know I can rely upon you. — Я знаю, що на вас можна покластися*» [8, p. 160].

4. The main sentence in a complex sentence is divided by a subordinate sentence.

«*The Administration, which has been on its best behavior this summer in not pressing Britain to reach an early decision, is now making it plain that it would welcome an immediate answer. — Уряд США, який виявляв значне терпимість протягом літа і не змушував Англію негайно прийняти рішення, тепер дає зрозуміти, що він бажав би отримати негайну відповідь*» [8, p. 161].

5. Sequential hypotaxis.

In this case, any member of the subordinate clause is determined by another subordinate clause, which we call the second, third, etc. degree of subordination:

«*The question for the other members of NATO now is (1) whether they are prepared to accept (2) that France can share in the benefits of membership (3) while it is refusing*

the commitments and opposing part of the aims. — Перед країнами НАТО нині постає питання (1), чи готові вони погодитися на те (2), що Франція розділятиме з ними привілеї членства (3), тоді як вона відмовляється від зобов'язань і протистойть деяким цілям організації» [8, p. 162].

The subordinate of the second degree of subordination may be after the conjunction that introduces the subordinate sentence of the first degree of subordination. In this case, the two connectors will stand side by side:

«We are often warned that unless a treaty to prevent the spread of nuclear weapons is signed within the near future, we shall soon have passed the point of no return. — Нас часто попереджають, що, якщо найближчим часом не буде підписана угода про заборону ядерної зброї, ми незабаром опинимося за останньою межею» [8, p. 162].

One of the techniques that helps a translator to make an adequate translation is transformation. Translation transformations are due to incomplete commonality or difference between the English and Ukrainian languages. In the process of complex sentences translating into Ukrainian (which is the subject of syntax study), translators apply the following grammatical transformations: compensation, replacement, integration (outer and inner), partitioning (outer and inner) [7].

Analyzing the adequacy of complex sentences translation into Ukrainian, let's consider it on the examples of the translation of E. Hemingway's novel «The Old Man and the Sea», made by V. Mytrofanov.

It should be noted that in most cases in the novel «The Old Man and the Sea» Ernest Hemingway uses adverbial subordinate clauses, less often — subject clauses and predicative clauses.

The author of the translation applied different ways of transmitting *adverbial clauses* within a complex one in the process of working with the text:

1. Adverbial clauses, which are introduced by the conjunction *that*, are translated as «для того, щоб»:

*«Each line, as thick around as a big pencil, was looped onto a green-sapped stick so **that** any pull or touch on the bait would make the stick dip and each line had two forty-fathom coils which could be made fast to the other spare coils so **that**, if it were necessary, a fish could take out over three hundred fathoms of line» [9, p. 24]. — «Кожна жилка, завтовшки з добрий олівець, була припнута петлею до гнучкого зеленого вудлиця, так **щоб** будь-який дотик до наживи мав пригнути кінець вудлиця донизу; решта кожної жилки, згорнута двома мотками по сорок сажнів, їх при потребі можна було приєднати до запасних мотків і **в такий спосіб** відпустити рибину від човна більш як на триста сажнів» [9, p. 24].*

When being translated, grammatical structure of this sentence did not change, i. e. the English version of the adverbial clause was translated into Ukrainian in the same way. But in the translation the author applied a grammatical transformation of outer partitioning, as well as compensation (the loss of meaning «if it were necessary» was compensated in another part of the sentence).

*«He took hold of the line carefully so **that** it did not fit into any of the fresh line cuts and shifted his weight so **that** he could put his left hand into the sea on the other side of the skiff» [9, p. 7]. — «Він обережно взяв снасть рукою, пильнуючи, **щоб** жилка не попала на свіжі порізи, й перемістив вагу тіла так, **щоб** зміг спустити у воду з другого боку човна й ліву руку» [9, p. 7].*

In this sentence, the author applied a transformation of replacement, left hand in the process of translation, shifted to the end of the sentence.

2. Conjunctions of adverbial clauses *though/although* have the meaning *хоч/маки*, and in such cases the sentence which they introduce is translated by a concessive clause.

«*They were strange shoulders, still powerful **although** very old, and the neck was still strong too and the creases did not show so much when the old man was asleep and his head fallen forward*» [9, p. 20]. — «*То були дивовижні плечі, **хоч** які й старі, — і шия теж іще міцна, і тепер, коли старий спав, схиливши голову на груди, зморшки на потилиці вирізнялися не так чітко*» [9, p. 20].

In the process of this attributive clause translating, the author in the Ukrainian version translated it using the participle, and also applying a grammatical transformation of replacement.

3. In adverbial clauses, the conjunction *while* can be translated as «хоч», in which case it introduces a concessive clause. Analyzing the work «The Old Man and the Sea», we can see that the author did not use this method during the translation, and the conjunction *while* was translated in its usual way, meaning «коли» and «в той час, як»:

«*But men were not and when some of the filaments would catch on a line and rest there slimy and purple **while** the old man was working a fish, he would have welts and sores on his arms and hands of the sort that poison ivy or poison oak can give*» [9, p. 14]. — «*Зате людям шкодила, і **коли** старий витягав з води рибини й оті щупальця чіплялися до жилки і лишалися висіти на ній, слизькі, з фіолетовим полиском, руки його аж до ліктів бралися болячками, немов від дотику до отруйного плюща чи сумаху*» [9, p. 14].

In the process of this sentence translation, the grammatical structure of the sentence remained unchanged, the author only applied such a grammatical transformation as replacement.

«*Then **while** the old man was clearing the lines and preparing the harpoon, the male fish jumped high into the air beside the boat to see where the female was and then went down deep*» [9, p. 64]. — «*А потім, **коли** старий узявся вибирати жилку й готувати гарпун, марлін високо вистрибнув з води біля самого борту, щоб побачити де його подруга, і тільки тоді пішов у глибочинь*» [9, p. 64].

In this case, we believe that another method of translation should be used:

В той час як старий порався з жилкою і готував гарпун, марлін високо вистрибнув з води біля самого борту, де була його подруга, і тільки тоді пішов на глибочинь.

Having translated the sentence in this way, in our opinion, the correct grammatical structure of the sentence itself is preserved, i. e. it is translated by the adverbial clause of time.

In general, the translation of adverbial clauses faces no difficulties: the most important thing is to understand the semantic relationship between the principal and subordinate clauses, so it is especially important to know all the meanings of English subordinate conjunctions and their Ukrainian equivalents.

Analyzing **attributive clauses**, we can state the following ways of their translation:

1. Attributive causes, which are usually placed after the defined word (noun) and are introduced by such conjunctions as *which* (який, що); *that* (який, що); *who* (який, хто); *where* (де, куди), etc., are translated mainly by subordinate clauses:

«*It was noon **when** I hooked him. — Коли я підчепив її, був полудень*» [9, p. 60].

The conjunction *when* in this case performs the function of a relative adverb, the author also used in this sentence a grammatical transformation of replacement.

«*He was an old man, **who** fished alone in a skiff in the Gulf Stream and he had gone eighty-four days now without taking a fish*» [9, p. 7]. — «*То був старий рибалка, що промишляв на Гольфстрімі сам один у своєму човні. Ось уже 84 дні він виходить у море й не піймав жодної рибини*» [9, p. 7].

In this sentence, the conjunction *who* acts as a relative pronoun, also in the sentence was used grammatical transformation of outer partitioning (during the translation the author divided a complex sentence into two simple ones).

«*But I have killed this fish **which** is my brother and I must do the slave work*» [9, p. 132]. — «Одначе я вбив цю рибину, свою сестру, і тепер, маю ще силу тяжкої роботи» [9, p. 132].

In this case, we can observe that the author translated this sentence *asyntedically*.

2. The conjunction *whether*, which introduces the attributive clause, is translated as «чи»: «*And I don't know **whether** the sun will rot or dry what is left, so I had better eat it all although I am not hungry*» [9, p. 76]. — «Хто зна, **чи** пров'ялиться решта тунця на сонці, то, мабуть, краще з'їсти все одразу, дарма що не хочеться» [9, p. 76].

In the sentence, the author used a grammatical transformation of replacement.

After studying the novel «The Old Man and the Sea», we found that the author practically does not use **predicative** and **subject clauses**. But we can supply a few examples.

It should be noted that the predicative sentence is usually placed after the verb-conjunction *to be* (to *become*, etc.), which is translated as «полягати у тому, що», «бути тим, що», «це та, що». The predicative clause is joined to the principle clause by the conjunctions that «що», *whether* / *if* «чи», *who* «хто» and others. The predicative cause is usually translated by a predicative clause or by a simple sentence:

«*That is what kills the eyes. — Ті лови занепащають очі*» [9, p. 14].

This sentence is a construction of the logical selection of the model «this is + subordinate clause», which is usually translated by a simple sentence.

«*All I know is that young boys sleep late and hard. — Знаю тільки те, що замолоду спиться довго й міцно*» [9, p. 27].

We can observe that this sentence is somewhat combinative, i. e. it combines the features of both a predicative and a subject clauses. The same can be observed in the following examples:

«*It is what the man must do. — Чоловік повинен робити своє діло*» [9, p. 31].

«*All I must do is keep the head clear. — Найважливіше триматись холодної голови*» [9, p. 33].

The English **object clause** is joined to the principle one by conjunctions and connectives *that*, *who*, *whom*, *what*, *whether* and is translated by the object clause:

«*The boy didn't know whether yesterday's paper was a fiction too. — Хлопець не був певен, чи вчорашня газета не така сама вигадка*» [9, p. 16].

«*Now is no time to think of what you don't have. — Не вистачає часу роздумувати, що ти маєш а що ні*» [9, p. 34].

It is necessary to keep in mind that some object clauses in English can be joined to the principle clause *asyndetically*, and in such cases the conjunction should be reconstructed based on the nature of the subordinate clause, for example:

«*I wonder how the baseball came out in the grand today. — Цікаво, як там скінчилися сьогоднішні матчі у вищих лігах?*» [96, p. 61].

«*I don't know what that fish was that took the bait just now. — Хто знає, що то за рибина щойно клюнула*» [9, p. 68].

From the point of view of the adequacy of complex sentences translation, we have singled out several examples, with the way of rendering which we do not agree.

«*The sail was patched with flour sacks and, furled, that looked like the flag of permanent defeat*» [9, p. 8].

This is an attributive clause, but in the Ukrainian translation the author rendered it by a simple one:

«Вітрило було полатане мішковиною і, обгорнуте навколо щогли, скидалося на прапор безнастанної поразки» [9, p. 8].

In our opinion, the structure of this sentence should have been left unchanged, i. e. to preserve the integral grammatical structure of the original with the translation of the conjunction *that*:

Вітрило було полатане мішковиною і, обгорнуте навколо щогли, що скидалося на прапор безнастанної поразки.

«The box with the baits was under the stern of the skiff along with the club that was to subdue the big fish when they were brought alongside» [9, p. 14].

As we can see, this is a adverbial clause of purpose, which can be translated in two ways. Let's analyze the first method used by the author in the translation of the story:

«Скринька з наживою лишалась в човні, під кормовою лавкою, разом з кийком, яким старий глушив велику рибу, витягаючи з води» [9, p. 14].

This sentence in Ukrainian was translated by an attributive clause. In order to preserve the grammatical structure of the sentence, it could be translated in the same way as the original one, i. e. by the adverbial clause:

Скринька з наживою лишилася в човні, під кормовою лавкою, разом з кийком, для того щоб глушити велику рибу, витягаючи з води.

«Then the sun was brighter and the glare came on the water and then, as it rose clear, the flat sea sent it back at his eyes so that it hurt sharply and he rowed without looking into it» [9, p. 39].

In the process of translation, the author translated the adverbial clause of the reason with a simple sentence:

«Потім сонце заясніло дужче, і його промені замерехтіли на воді, а ще трохи згодом, коли воно піднялося над обрієм, його сяйво, відбиваючись від морської гладіні, боляче вдарило просто у вічі старому, і тепер він орудував веслами, не дивлячись перед собою» [9, p. 39].

In our opinion, this sentence could be translated into Ukrainian without changing the grammatical structure, i. e. by the adverbial clause of the reason:

Потім сонце заясніло дужче, і його промені замерехтіли на воді, а ще трохи згодом, коли воно піднялося над обрієм, воно так засяяло, що відбиваючись від морської гладіні так боляче вдарило просто у вічі старому, і тепер він орудував веслами, не дивлячись перед собою.

Conclusions. Having analyzed the translation of the novel “The Old Man and The Sea” made by V. Mytrofanov, we can conclude that in general the author in the translation process in almost all cases leaves the grammatical structure of the sentence unchanged, applying different ways of translating subordinate clauses depending on their type and method of coordination with the principle clause, using grammatical transformations. We have studied cases where the translator deviates from the basic principles and methods of rendering complex sentences in Ukrainian, but this does not violate the context and style of the story.

The prospect of the work is in further studying ways of complex sentences translation on the examples of the fiction text translation by different translators, and conducting their comparative analysis.

Список літератури

1. Барабаш Т. А. Пособие по грамматике современного английского языка. Москва : Глазо, 1996. 256 с.
2. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця : Нова книга, 2004. 564 с.

3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця : Нова книга, 2004. 276 с.
4. Карабан В., Джеймс Мейс. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. Вінниця : Нова книга, 2003. 608 с.
5. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу : навчальний посібник. К. : Юніверс, 2002. 280 с.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад) : підручник. Вінниця : Нова книга, 2001. 448 с.
7. Науменко Л. П., Гордєєва А. Й. From English into Ukrainian practical course of translation. Вінниця : Нова книга, 2003. 608 с.
8. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти : навч. посіб. / за ред. В. К. Шпака. К. : Знання, 2005. 310 с.
9. Хемінгвей Е. Старий і море / пер. В. Митрофанов. К. : Видавництво «Дніпро», 1991. 180 с.

References

1. Barabash, T. A. (1996). *Posobiye po grammatike sovremennogo angliyskogo yazyka* [A Guide to Modern English Grammar]. Moscow, Glazo Publ., 256 p.
2. Karaban, V. I. (2004). *Pereklad anhliiskoi naukovoї i tekhnichnoi literatury* [Translation of English scientific and technical literature]. Vinnytsia, Nova Knyha Publ., 564 p.
3. Karaban, V. I. (2004). *Pereklad anhliiskoi naukovoї i tekhnichnoi literatury. Hramatychni trudnoshchi, leksychni, terminolohichni ta zhanrovo-stylistychni problemy* [Translation of English scientific and technical literature. Grammatical difficulties, lexical, terminological and genre-stylistic problems]. Vinnytsia, Nova Knyha Publ., 276 p.
4. Karaban, V., James Mace (2003). *Teoriia i praktyka perekladu z ukrainskoi movy na anhliisku movu* [Theory and practice of translation from Ukrainian into English]. Vinnytsia, Nova Knyha Publ., 608 p.
5. Koptilov, V. V. (2002). *Teoriia i praktyka perekladu* [Theory and practice of translation]. Kyiv, Universe Publ., 280 p.
6. Korunets, I. V. (2001). *Teoriia i praktyka perekladu (aspektnyi pereklad)* [Theory and practice of translation (aspect translation)]. Vinnytsia, Nova Knyha Publ., 448 p.
7. Naumenko, L. P., Hordieieva, A. Y. (2003). From English into Ukrainian practical course of translation. Vinnytsia, Nova Knyha Publ., 608 p.
8. Shpak, V. K. Ed. (2005). *Osnovy perekladu: hramatychni ta leksychni aspekty* [Fundamentals of translation: grammatical and lexical aspects]. Kyiv, Znannia Publ., 310 p.
9. Hemingway, E. (1991). *Staryi i more* [The Old Man and The Sea] / transl. b. V. Mytrofanov. Kyiv, Dnipro Publ., 180 p.

Дата надходження рукопису 24.04.2021

Мета. Мета дослідження полягає визначенні та аналізі способів перекладу складнопідрядних речень, труднощів, що виникають в процесі їх перекладу, а також застосування граматичних трансформацій як прийому адекватного відтворення структури речення під час перекладу.

Методи. Основні наукові результати отримано з використанням комплексу загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, а саме: аналізу та узагальнення наукової літератури з проблем складнопідрядних речень та способів їх перекладу; теоретичного узагальнення, аналізу та синтезу; цілісних та інтегральних підходів до дослідження лінгвістичних явищ; порівняльного, описового та аналітичного методів.

Результати. У статті надається визначення складнопідрядних речень, їх видів та принципів класифікації. Автор визначає основні способи передання складнопідрядних речень українською мовою, описує випадки труднощів, що виникають в процесі перекладу, та вказує на граматичні трансформації, які застосовуються для адекватності перекладу складнопідрядних речень з однієї мови іншою. Більшу частину статті присвячено аналізу перекладу складнопідрядних речень повісті Е. Хемінгуей «Старий та море», зробленого В. Митрофановим.

Проаналізувавши переклад роману «Старий і море» В. Митрофанова, можна зробити висновок, що загалом автор у процесі перекладу майже у всіх випадках залишає граматичну структуру речення незмінною, застосовуючи різні способи перекладу підрядних речень залежно від їх виду та методу узгодження з основним реченням, використовуючи граматичні трансформації заміни порядку слів, компенсації, поділу. Автори досліджують випадки, коли перекладач відхиляється від основних принципів та методів відтворення складних речень в перекладі українською мовою, але це не порушує контексту та стилю твору.

Ключові слова: адекватність, компаративний аналіз, складнопідрядне речення, спосіб перекладу, трансформації.

DOI : 10.33274/2079-4835-2021-22-2-57-64

УДК 81-25

Потреба Н. А.,
канд. філолог. наук,
доцент

Горлівський інститут іноземних мов
Донбаського державного педагогічного університету,
м. Бахмут, Україна,
e-mail: n.potreba@forlan.org.ua
ORCID: 0000-0002-6609-114X

ОСОБЛИВОСТІ ФРАНЦУЗЬКОГО МОЛОДІЖНОГО АРГО

Potreba N. A.,
PhD in Philological sciences,
Associate Professor

Horlivka Institute for Foreign Languages HSEE
“Donbass State Pedagogical University”
Bakhmut, Ukraine,
e-mail: n.potreba@forlan.org.ua
ORCID: 0000-0002-6609-114X

PECULIARITIES OF FRENCH YOUTH'S ARGOT

Мета. Метою статті є визначення статусу молодіжного арго та його ролі в сучасній французькій мові, а також виявлення найбільш продуктивних моделей його формування.

Методи. Мета статті зумовила використання комплексної методики аналізу із застосуванням низки способів (спостереження, інтерпретація, моделювання) і методів дослідження (описовий, порівняльний та моделювання соціально детермінованої мовної діяльності).

Результати. Молодіжна мова існувала у всі часи, змінюючи тільки кількісний склад і сферу вживання під впливом як мовних, так і немовних чинників. У лексичі кожного сучасного молодого француза наявні арготизми, оскільки вони значно спрощують розуміння будь-яких явищ і збільшують швидкість засвоєння нового інформаційного матеріалу.